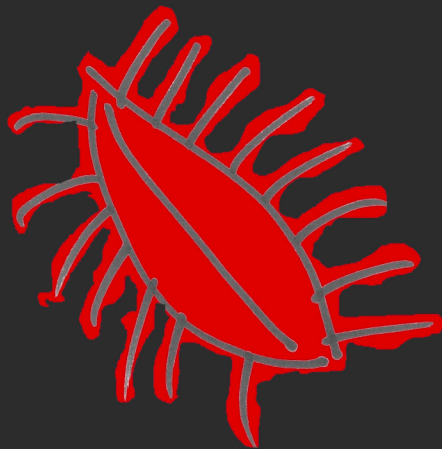

JANNE J. U. U. LAINALHA

V-USKON PROFETIA

TIETOROMAANI

V-USKON PROFETIA

Janne J. U. U. Lainaliha

V–USKON PROFETIA

Tietoromaani

© 2019 Janne J. U. U Lainaliha

Kannen piirros: naapurin vintiö

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-0651-0

Teoksen taitossa on säästetty metsää, öljyä, ilmastoa ja hermoja.

Kirjan lopussa on laaja SANASTO.

"Niin on, jos siltä näyttää." (Urho Kekkonen)

"Älä jää tuleen makaamaan." (Lenita Airisto)

"Ajattele ite." (Joppe Ruonansuu)

I OSA

1.

Saamani aineiston mukaan Turun lähelle, erään pienen kylän järveen, putosi viime vuosisadan puolivälissä valtava... hmm. Arvoisa lukija tietää varmasti paremmin kuin yhden lytätyn novellikokoelman julkaissut ”kirjustaja”, paljonko selittämättömiä asioita maailmassa tapahtuu, sanokaamme vuodessa? Kuolleista nousee, patsas itkee, ufo sieppaa, hämähäkkinaaras uhrautuu poikastensa ruuaksi. Osaa noista arkijärjen kapasiteetin ylittävistä tapauksista kutsutaan ihmeiksi, uskonnolliseen sävyyn. On tunnettuja ihmeitä ja vaiettuja ihmeitä. Eikä niissä välttämättä ole mitään ihmeellistä, niitä ei vain pystytä selittämään – vielä. Tiede on TOISTAISEKSI voimaton. Joten jos minulle lähetetyssä maanviljelijä Mettälän sääpäiväkirjassa väitetään, että hänen kotikylänsä järveen putosi vuoden 1958 kesäkuussa farmariauton kokoinen vagina, kannattaako meidän heti ruveta pudistelevaan päitämme? Pitäkäämme mieli avoimena. Jos emme jotain tapahtumaa käsitä, siitä ei seuraa, ettei sitä tapahtunut. Toisaalta kaikki tietävät senkin, että maailmalla liikkuu paljon paskapuhetta, ihmisiä höynäytetään erilaisilla tempuilla, harhauttavia mainoksia lähetetään... ja muuta materiaalia.

Aineistoni NÄYTTÄÄ luotettavalta – vaikka sen onkin postittanut ”Nimetön Helsingistä”. Sääpäiväkirja, paksu mustakantinen ruutupaperivihko, on nuhrainen kuten yli puoli vuosisataa vanhan, ehkä päivittäin käsitellyn muistiinpanovälineen odottaisikin olevan. Säämerkintöjen lisäksi

sinne on kirjattu harvaksen mainintoja Mettälän kotikylän tapahtumista. Väite pudonneesta vitusta ei graafisesti nouse esiin muista merkinnöistä; tyylikin on lähes yhtä niukka ja asiallinen kuin lyhentein kirjoitetuissa säähavainnoissa. Mikään ei anna aihetta epäillä, että sääpäiväkirja olisi mielipuelen tai pilailijan tekosia. Saatteen mukaan järven jättipimpistä päätettiin kylässä aikoinaan vaieta ”ymmärrettävistä syistä”. Se selittänee, miksi suuri yleisö on tähän päivään asti pysynyt tietämättömänä tapauksesta. ”Mutta nyt on tullut aika paljastaa totuus, ja tehtävä lankeaa Teille, koska olette KIRJUSTAJA ja asutte siellä lähellä.”

Tämä viikko sitten saamani yllättävä yhteydenotto on tavallaan ensimmäinen lukijakirjeeni. Vihdoinkin vähäinen tuotantoni on noteerattu eli huomioitu myönteisessä hengessä. Tästä on hyvä jatkaa. Minua kannustetaan kirjoittamaan lisää. Voisiko olla, että ensimmäinen teokseni jäi pimentoon juuri laadukkuutensa vuoksi? Kansahan pitää eniten keskinkertaisesta, koska sitä on helppo ymmärtää. Kokemattomuuttani en vain osannut ensi yrittämällä tyydyttää kehittymätöntä makua. Mutta nyt, kun minulla on uskoa omiin kykyihini vahvistava tukija takanani, eräänlainen mesenaatti, saatan yllättää kaikki.

Voiko sukupuolielin olla vakavaksi tarkoitettun teoksen keskiössä? Miksei voisi? Jos elämä on teleologista ja determinististä, kohtalon ohjaamaa edestä ja takaa, kuten osa kristillisestä perinteestä väittää, voivat näennäisesti järjettömätkin asiat saada mieltä esimerkiksi päämäärän valossa. Kuljemme korkeamman älyn kaitsemina kohti finaalia? Aikaan ja tilaan sidottuina meidän on kuitenkin vaikeaa, ellei mahdotonta, nähdä ilmiöiden merkitys ikuisuuden ja kaikkeuden kannalta. Tutkimattomat ovat Herran tiet, sanotaan, mutta niitä ei kuitenkaan kielletä tutkimasta. Silti joku voi väittää, että tämä on törkeää. Eikö kuitenkin sukuelimen mainitsematta jättäminen

teoksessa, johon se oleellisesti kuuluu, olisi vielä törkeämpää? Arvoisa lukija voi kuvitella luonnontieteellisen opuksen, joka kertoo vaikkapa australialaisesta pensastaskuravusta kuvailematta tai edes mainitsematta itse otusta kertaakaan. Sellainen kirja jäisi tarkoitusta vaille, kukaan ei ymmärtäisi mistä on kysymys. Se olisi pelkkää lukijan hännäämistä.

Mettälän sääpäiväkirjan mukaan tussu tipahti järveen sunnuntai-iltapäivällä, jolloin kylässä oli yleensä täysin rauhallista. Päiväkirjan pitäjä itse ei tapausta nähnyt, mutta nimeää kaksi silminnäkijää: kauppias Karjalaisen ja hänen 14-vuotiaan poikansa Pekan. Kumpikaan heistä ei enää elä, sanotaan saatteessa. Kyseiset silminnäkijät istuivat soutuveneessä onkimassa. Oli ”pilvpou, 21 lämm, heik. koil. tuul.”. Kolme mereltä saapunutta kalalokkia kaarteli onkijoiden yllä. Äkkiä taivaalta kuului nopeasti voimistuvaa surinaa ja pärinää. Sitä kesti vain muutaman sekunnin. Lokit pakenivat. Sitten: VALTAISA mäiskähdys ja heti sen perään molskahdus, jota säesti kauppiaan pojan kauhistunut huuto. Vesi kuohui, pärskyi ja pulputti. Mainingit keikuttivat puista venettä kuin kaarnanpalaa.

Surina ja pärinä olivat saaneet kauppias Karjalaisen katsahamaan ylös. Ja hän näki sen. Ehti nähdä, silmänräpäyksen ajan. Oikeastaan silminnäkijöitä olikin siis vain yksi, koska Pekka-poika istui tapaukseen selin, irrottamassa ahventa koukusta. Mutta hänen isänsä sai jonkinlaisen käsityksen tuheron väristä ja mittasuhteista. Se oli vähintään viisi metriä pitkä, edestä kaksi leveä ja takaa vähän päälle metrin, kiharakarvainen ja huuliltaan tummanpunainen, muuten pinkki, ehkä hieman kellertävä. Arvoisa lukija huomannee heti, että kuvaus – kokoa, karvoja ja tummanpunaisuutta lukuun ottamatta – sopii joihinkin tekovaginoihin, joita myydään seksi-kaupoissa. Kyseessä voi olla täysin merkityksetön yhteensattuma – tai sitten ei. Mettälä siteeraa kauppiasta: ”Suu ol iha

ammollas kova ilmapvirran tähre, ko se putos pää erel.” Päiväkirja korostaa kauppiaan puhuneen poikkeuksellisesti murretta selostaessaan kauhistuttavaa havaintoaan Mettälälle, jonka vene hänellä oli lainassa. Karjalainen ei veden kuohuilta kyennyt näkemään, mihin suuntaan outo pudokas ui vajottuaan pinnan alle, mutta paikoilleen se ei jäänyt. Lienee sanomattakin selvää, että Pekan ahven pääsi karkuun.

Pian tuon hätkähdyttävän sunnuntai-iltapäivän jälkeen tapauksen ainoa silminnäkijä alkoi kiertää kylässä talosta taloon kertomassa kokemuksestaan. Häntä ei etupäässä uskotu. Pudonnutta alapäätä toki naarattiin. Mutta mitään ei löytynyt.

Uskomattomien tai erikoisten puhuminen ei juuri vaikuttanut Karjalaisen sosiaaliseen asemaan kylässä. Hänen kaupansa oli sen ainoa. Hän oli kylälle tärkeä mies, jota ei helpolla ruvettu vähätteleämään tai leimaamaan hulluksi. Poika Pekka pysyi viimeiseen asti isänsä rinnalla. Kauppias oli kasvatanut hänet ankaralla kädellä, oman isänsä ja ehkä sotakokemuksiensa viitoittamalla tavalla. Pekka oli siittäjänsä arka ja kuuliainen aseenkantaja – edellyttäen, ettei uusia, tätä käsitystä muuttavia todisteita löydy. Kertomus on nimittäin prosessissa, suora lähetys. Sitä kirjustetaan sitä mukaa kun tai jos uutta materiaalia saadaan.

Ja sitä saataneen lähinnä haastattelemalla T:n kylän elossa olevia vanhuksia. Kovin suureen toiveikkuuteen ei liene syytä. Maanviljelijä tuntuu asiallisesta esitystavastaan huolimatta pitävän alasuutapausta seurauksineen vähäpätöisenä, jonkinlaisena erehdyksenä. Sääpäiväkirjassa siitä on eri kohdissa kronologisessa järjestyksessä yhteensä viitisen sivua, tosin pienellä prantillä. Vähättelevä asenne johtune osittain myös, niin uskallan olettaa, kollektiivisesta häpeästä, kylänlaajuudesta joukkonolotuksesta.

Kun taivaalta pudonnut mirri oli loppukesällä jo melkein

unohdettu tai vähintäänkin painettu villaisella – ilmeisesti siis kauppiaan hyödyllisyyden ja siihenastisen asiallisuuden vuoksi – hän alkoi uudestaan kulkea talosta taloon kuin Jehovan todistaja, julistaen nyt vittu-uskoa, jota säädyllisistä tai taktisista syistä kutsui V-uskoksi. T:n kylässä asui tuolloin parikymmentä maanviljelijää ja joitakin muun ammatin harjoittajia. Kaupan lisäksi siellä oli kansakoulu ja seurantalo, jota kutsuttiin Taimahaliksi, koska sen rakentamisen oli pannut alulle Karjalainen vaimonsa kuoltua, noudattaen kuuluisaa intialaista esimerkkiä.

Mettälä pohtii mustakantisessa vihkossaan syitä kauppiaan ”kummaan julistuspuuskaan”. Ensiksikin Karjalainen oli rakastanut vaimovainajaansa ”yli kaiken sopivuuden” – ja vanhan sanonnan mukaanhan ”eukoilla on väki ja väen voima”. Väellä tarkoitettiin muinoin naisen sukuelintä. Toisekseen kauppiaan isä oli Lapualla asuva patruunatyöppinen alusvaate-tetehtailija, jonka kanssa pojalla menivät välit poikki jo murrosiässä. Kolmanneksi Karjalaisella oli pieni pää. Eräiden tutkimusten mukaan aivojen koolla tai painolla ei ole merkitystä. Valaan aivot ovat ainakin viisi kertaa ihmisaivoja painavammat, mutta onko valas ihmistä älykkäämpi? Sitä ei oikeastaan tiedetä. Tiedetään, että valas ei ole rakentanut tuntemamme kaltaista teknologista sivilisaatiota, raaka-aineiden jalostusmenetelmien tutkimukseen ja käyttöön perustuvaa kulttuuria, eikä se puhu meidän kieltämme. Mutta sehän ei välttämättä johdu tyhmyydestä. Kuitenkin, jos katsotaan aivojen suhteellista kokoa, niiden painon suhdetta kehon painoon, niin Karjalainen hävisi kirkkaasti esimerkiksi kansakoulunopettaja Koikkalaiselle, joka oli muuttanut kylään samoihin aikoihin kuin hän. Neljänneksi talvi- ja jatkosotaan osallistuminen saattoi vaikuttaa upseeriksi edenneen kauppiaan persoonallisuuteen, maailmankuvaan ja mielenterveyteen. Viidenneksi Karjalaisen kaukainen esi-isä oli huhun mukaan Witt, tunnet-

tu viulutaiteilija Saksasta. Kuudenneksi ihmiskunta oli letun väitetyn putoamisen aikoihin alkanut etsiä avaruudesta Maan ulkopuolista viestiä. ”Kukapa olisi arvannut”, oli Karjalaisen uskonnollisessa julistuksessaan usein toistama teesi, ”että radioaaltojen sijasta sieltä tulisikin elävä lähetys.”

Tiedämme, mitä filosofi Platon, yleisesti ottaen, sanoi yllä kuvatun kaltaisista pannunputoamistapauksista ja niiden todennäköisyydestä. Hän sanoi, että me emme keksi perimmäistä todellisuutta koskevia ideoita, ne ovat jo valmiina mielessämme, me vain löydämme ne sieltä.

Myytit eli tarunomaiset asiat, kuvitelmat, uskomukset, harhakäsitykset ja järkiperustetta vaille jääneet tapahtumat kuvaavat usein jumalten tai maailmankaikkeuden syntyä. Ne voivat kuvata myös ihmisten ja eläinten luomista, erikoisia puita, lähteitä, vuoria, muodonmuutoksia, sotaa, sankareita, oikeutta, tulta, helvettiä, taivasta, vainajien elämää, tuntemattomasta tulleita olioita – mitä tahansa arvoituksellista asiaa. Myytti pyrkii yleensä lujittamaan ihmisten yhteenkuuluvuutta sekä oikeuttamaan erilaisia tapoja, poikkeuksellista käytäytymistä. Tämä pitää tietenkin T:n kylän kohdalla paikkansa vain, jos tarina taivaalta pudonneesta römpsästä korotetaan myytin asemaan. Erään selityksen mukaan myytti on tiedostamattoman heijastumaa. Tässä mielessä järveen mäiskähtänyt matto olisi arkkityyppi, kyläläisten ja eritoten naisten kollektiivisessa piilotajunnassa kytenyt sisältö, jonka Karjalainen V-uskon julistuksessaan nosti päivänvaloon. Hänen animansa, alitajuinen naiskuvansa, kohtasi kylän naisten animuksen, alitajuisen mieskuvan. Mitä jonkin hahmon tai käsitteen alkumuotoa etuperse siinä tapauksessa edusti? Arvoisa lukija osaa päätellä sen itse, siksi sitä ei tässä nyt ruveta ihmettelemään – olletikin kun kaikensorttinen pohdiskelu on perin uuvuttavaa puuhaa.

Sanottakoon kuitenkin vielä se, että kollektiivinen mielen-

häiriö, joukkopsykoosi, voi vallata vaikkapa ufokultin harjoittajat. He alkavat nähdä yhä enemmän ufoja kaikkialla. Joka puolella on myös näkyvinään avaruusolioiden tekosia. Ufokultin kaltaisia uususkontoja tai perinteisen uskonnon lahkoja on syntynyt viimeisen sadan vuoden aikana lähes 60 eri puolille maailmaa. Uskotaan esimerkiksi Smithin ilmoituksiin, oikeanlaisen asenteen voimaan, yhteisöasumiseen, selittämättömiin ilmiöihin, muinaiseen viisauteen, taikuuteen, henkistymistekniikoihin, tiettyihin eläimiin, guruihin, filosofioihin ja V-uskon tapauksessa ruumiinosaan. Usko pyhään yliluonnolliseen ja siihen turvautuminen ilmenee kultin jäsenten tavoissa ja palvontamenoissa samalla lailla kuin valtauskonnoissakin, esimerkiksi yksijumalaisessa kristinuskossa, useajumalaisessa hindulaisuudessa ja jumalattomassa buddhalaisuudessa. Yleensä uususkonnot ja lahkot jäävät lyhytikäisiksi, eikä niillä ole mainittavaa vaikutusta yhteiskuntaan.

Joukkopsykoosissa taipumus virheellisiin tulkintoihin on vahva me-hengen läpäisemissä pienissä, eristyneissä yhteisöissä, jollainen pussinperäkylä T 1950-luvulla oli. Sellaisissa yhteisöissä tunnepitoiset selitykset joskus voittavat järkevät. Kiihotus, uhkailu, pelottelu ja valheet saavat lopulta niskalengin. Epäilevät äänet vaiennetaan. Suljettu yhteisö voi kehittää esimerkiksi uskomuksen, että kylän rajojen ulkopuolella vaanii hirviöitä, mistä syystä kylästä ei saa poistua. Aina ei tarvita edes eristäytynyttä yhteisöä, kun aletaan vastoin tieteen todistusta uskoa vaikkapa, että maailma on luotu aivan äskettäin, noin 6 000 vuotta sitten.

Kristinuskon apostolit, Jeesuksen oppien levittäjät, panivat aikoinaan liikkeelle tapahtumaketjun, jonka seurauksena kolmannes maailman ihmisistä on nykyään kristittyjä. Jehovantodistajat, kreationistit ja monet muut vähemmistöuskontojen tai lahkojen edustajat yrittävät toistaa noiden taitavien ja ehkä onnekkaidenkin Kristuksen opetuslapsien tempun, mut-

ta ainakin tähän asti huonolla menestyksellä. Koskaan ei kuitenkaan voi tietää etukäteen, mistä uskonnosta tulee hitti. Kuka julistaja onnistuu olemaan oikeassa paikassa oikeaan aikaan? Kuka sattuu sanomaan sanat, joille juuri silloin on sosiaalinen tilaus? Kuka kertoo tarinan, joka ihmisillä on tarve kuulla?

Ilmeisesti ei ainakaan kauppias Karjalainen. Toosausko ei sääpäiväkirjan merkinnöistä päätellen ikinä ehtinyt kehittyä varsinaiseksi uususkonnoksi. Se jäi pikkukylän rajojen sisälle, kuohuen hetken paikallisena erikoisuutena, sammuen lopulta kuin hapetta jäänyt tuli. Ilman maanlaajuista kurjuutta ja katkeruutta, sen tiedostamista ja halua liittyä mukaan, paikalliset liikkeet yleensä kuihtuvat, jäävät vain huudoiksi korvessa. Mutta joskus ne jäävät myös kytemään, odottamaan sopivaa aikaa ja lisähappea. Kvanttifysiikan hiukkaskolareissa aikaansaadut ilmiötkin ovat lyhytikäisiä, eikä se ole estänyt tiedemiehiä luomasta niistä kasvavaa tieteenalaa. Nuo melkein jo ennen syntymistään katoavat tai kenties vasta havainnossa syntyvät aliatomaariset ilmiöt saattavat jonain päivänä ratkaista ikuisuuskysymyksen, joka koskee todellisuuden (ja ehkä myös mahdollisen jumalan) syvintä olemusta. Kuka voi varmuudella väittää, ettei vastaus silloin voisi olla V?

Tässä kohtaa on mainittava Särkkälän romaani *Ruostumaton rautatie*. Sen teemana on elämä, joka vaikuttaa varmalta ja täydelliseltä kuin ruostumaton rautatie. Sellaiseksi Mettälä mainitsee Karjalaisen kokeneen olemisensa ennen vaimon kuolemaa. Ja sellaiselta se monen muunkin mielestä oli vaikuttanut. Kauppiaan puolison menehtymiseen johtanutta onnettomuutta sääpäiväkirja luonnehtii irvokkaaksi. Kävikö kenties niin, että kun Karjalaisen "rautatie" ruostui, järkkyy mielikin?

Mainittakoon myös Russellin *Onnen valloittaminen*, joka alkaa Whitmanin runolla eläimistä: "Ne eivät ponnistele ei-

vätkä tuskaile tilaansa, ne eivät makaa valveilla pimeässä ja itke syntejään, ne eivät tee sinua sairaaksi keskustelemalla velvollisuuksistaan Jumalaa kohtaan, yhtäkään niistä ei vai-vaa tyytymättömyys tai riivaa omistamisen vimma.” Voidaan esittää sama kysymys kuin rautatiestä: tuliko onnen valloittajasta lopulta ”vähän onnellinen”?

Ilmeisesti JOTAIN on pudonnut T:n kylän järveen. Jotain, josta Karjalaisen tulkitsemana ja tarjoilemana tuli kylän naisten uskonnollisen villiintymisen syy. Mutta mitä sinne putosi? Kutsun nöyrästi lukijan mukaani selvittämään asiaa, etsimään, epäilemään – ja ehkä löytämään. Toivon sydämeistäni, että tälle matkalle kannattaa lähteä. Koskaan ei voi tietää, syntyykö paljosta porusta vain vähän villoja. Pelkästään järkeilemällä se ei kuitenkaan selviä. Tarvitaan tekoja. Ja bensiiniä.

2.

Huristelu T:n kylään ison mäen alle järven kylkeen oli kuin laskeutumista murheen laaksoon. Paketoidut, vesoittuneet pellot toivat mieleen pois postitetun toivon. Seurantalo ja kansakoulu näyttivät odottavan purkutuomiota. Tienpientareiden valloilleen ryöpsähtäneet pajut pyyhkivät sateesta raskailla oksillaan Fiatin kattoja ja asvaltissa oli autoa tärisyttäviä halkeamia, joita oli yritetty paikata piellä. Hyvinä aikoina, kenties 60-luvun alussa oikaistu ja kylän halki jatkettu tie hipoi, lähes tyrkki ohittamiensa rakennusten hilseileviä, kuraisia seiniä suunnatessaan 30 kilometrin päässä sijaitsevaan pikkukaupunkiin, joka oli sen olemassaolon varsinainen syy. T:n alennustila oli sille täysin yhdentekevä.

Mutta leskirouva Tannilan mökin piha oli kukkia täynnä, ja ehkä rakkautta. Mökinedustan pienen nurmikon hän kertoi hoitavansa tavallisilla saksilla, maassa kontaten, kun kerran aikaa riitti. Vanhin poika oli ostanut hänelle kyseistä askareta varten polvisuojukset. Perennamaat oli ympäröity pyöreillä kivillä ja vihreillä muovireunuksilla. Mökin sisälläkin oli kukkia, muistan sen nyt tätä kirjoittaessani; kukat olivat niin kiinteä osa sisustusta, ettei niitä tullut tavallaan pannuksi merkil- le, kuten ei räsymattojakaan.

Leskirouva, tai oikeastaan hänen edesmennyt puolisonsa, on ainoa kyläläinen, joka Karjalaisten ja kansakoulunopettaja Koikkalaisen lisäksi mainitaan nimeltä säpälväkirjassa. Löysin rouva Tannilan tuurilla, numeropalvelun avulla. Hän otti minut vastaan pullakahvilla ja toi alkulämmittelyn jälkeen kamarista nähtäväkseni vanhan mustavalkoisen valokuvan, käsitellen sitä varoen kuin mitäkin pyhäinjäännöstä. Hänen miehensä oli ikuistanut ruskettuneeseen, hammaslaitaiseen, kämmenen kokoiseen kuvaan sen kohdan järvestä, johon Kar-

V-uskon profetia on kertomus kirjustajaksi pilkatusta Reinosta ja vahvasta Irjasta, joka sananmukaisesti panee alulle feministisen uuden uskonnon. Tarinan profetiaosuus kuvaa, mitä vaginauskonnon voitosta seuraa.

Turkulaisen Janne J. U. U. Lainalihan tietoromaaniksi kutsuman teoksen kertojaminä Reino haaveilee tällä toisella julkaisullaan tulevansa kirjailijana kanonisoituksi ja nousevansa huipulle.

Kirjustajan Via Dolorosa alkaa, kun hän saa tuntemattomalta lähettäjältä paketin, joka sisältää vanhan sääpäiväkirjan. Sen mukaan Turun lähelle T:n kylän järveen putosi vuonna 1958 salaperäinen V.

Kerrontaan nivoutuu dokumentaarisia, esseemäisiä ja tietokirjamaisia elementtejä. Se sivuaa lukuisia filosofioita, uskontoja ja aatteita.

"V-uskon profetia on huumorissaan, älykkyydessään, pisteliäisyydessään, absurdiudessaan ja omaleimaisuudessaan tuttua Lainalihaa." - Tuntematon herra Helsingistä.

